

Çevre Yolu Toprak Tesviye, Sanat Yapıları ve Üst Yapı İşleri" yapım işinin 4734 ve 4735 sayılı kanunlara göre ihale edilerek birim fiyat sözleşmeye bağlandığı, Daha sonra, projenin revize edilme zorunluluğunun ortaya çıktığını ve revize edilen proje kapsamında "1- Poz no: Özel-3 Malzemesi Temini ve Yerine Döşenmesi 40/40 kn/m² (İşçilik Dahil), 2- Poz no: Özel-4 Malzemesi Temini ve Yerine Döşenmesi 60/60 kn/m² (İşçilik Dahil)", 3- Poz no: Özel-5 Donatılı Duvar Yapılması İçin Fugalı Beton

**Blok Temini (İşçilik Dahil)
imalat kalemlerinin
yaptırılması gereğinin ortaya
çıktığını, ancak, sözleşme
eki birim fiyat teklif
cetvelinde fiyatları
bulunmaması nedeniyle bu
imalatlara ait birim
fiyatlarının hazırlanmasının
icap ettiğini ve yüklenici
ile müşterek hazırlanması
sırasında aralarında
uyuşmazlığın oluşması üzerine
“anlaşmazlık tutanağı”nın
düzenlendiği**

YÜKSEK FEN KURULU BAŞKANLIĞI KARAR VE GÖRÜŞLER

Karar Konusu : Fiyat Anlaşmazlığı

Karar No : 2011/3

Karar Tarihi : 02/02/2011

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I- GİRİŞ

... tarafından 4734 ve 4735 sayılı kanunlara göre ihale edilerek birim fiyat sözleşmeye

bağlanan “ ... Çevre Yolu Toprak Tesviye, Sanat Yapıları ve Üst Yapı İşleri” yapım işi ile ilgili

olarak ortaya çıkan fiyat anlaşmazlığı üzerine uygulamaya ilişkin görüşümüzün bildirilmesi

istemine ilişkindir.

II- KONU

... nün ... sayılı yazısında özetle; “ ... Çevre Yolu Toprak Tesviye, Sanat Yapıları ve Üst

Yapı İşleri” yapım işinin 4734 ve 4735 sayılı kanunlara göre ihale edilerek 29.08.2007 tarihinde

birim fiyat sözleşmeye bağlandığı,

Daha sonra, projenin revize edilme zorunluluğunun ortaya çıktığını ve revize edilen

proje kapsamında “1- Poz no: Özel-3: Poliropilen Örgülü Geotekstil Donatı Malzemesi Temini

ve Yerine Döşenmesi 40/40 kn/m² (İşçilik Dahil), 2- Poz no: Özel-4: Poliropilen Örgülü

Geotekstil Donatı Malzemesi Temini ve Yerine Döşenmesi 60/60 kn/m² (İşçilik Dahil)”, 3- Poz

no: Özel-5:Geotekstil Donatılı Duvar Yapılması İçin Fugalı Beton Blok Temini (İşçilik Dahil)

imalat kalemlerinin yaptırılması gereğinin ortaya çıktığını, ancak, sözleşme eki birim fiyat teklif

cetvelinde fiyatları bulunmaması nedeniyle bu imalatlara ait

birim fiyatlarının hazırlanmasının

icap ettiğini ve yüklenici ile müşterek hazırlanması sırasında aralarında uyumsuzluğun oluşması

üzerine “anlaşmazlık tutanağı”nın düzenlendiği vurgulanarak görüşümüzün bildirilmesi talep

edilmektedir.

III- İNCELEME

Konu Kurulumuzca, gönderilen bilgi ve belgeler çerçevesinde incelenmiştir.

İdaresi tarafından yapılması zorunlu görülen 3 kalem imalata ait yeni birim fiyatlar,

idaresinde veya diğer idarelerde bulunmaması üzerine, Ticaret ve Sanayi Odası'na onaylanmış

yerel rayiçler dikkate alınarak fiyat analizlerinin hazırlandığı, Yapım İşleri Genel Şartnamesi

23. madde kapsamında, yüklenicinin birim fiyatların tespitinde kullanarak teklifinin ekinde

idareye verdiği ve yeni iş kalemi ile benzerlik gösteren iş kalemine ait analizlerle kıyaslama

yapıldığı, buna göre ihale aşamasında hazırlanan yaklaşık maliyet cetvelinde bulunan 7510/1A

poz nolu prekast beton cephe panelleri yapılması ve montajı iş kalemi idaresince benzer iş

olarak değerlendirildiği, 7510/1A poz nolu birim fiyatın keşif bedeli ile yüklenicinin teklif ettiği

bedel oranlanarak bulunan bir oranda tenzilat uygulanarak yeni birim fiyatların tespit edildiği,

bunun üzerine yüklenicinin yeni birim fiyatların belirtilen şekilde tenzilata tabi tutulamayacağını

belirterek fiyatlara itiraz etmesi üzerine anlaşmazlık tutanağının düzenlendiği idaresi yazısından

anlaşılmaktadır.

Bahis konusu işin ihale edildiği tarihte yürürlükte bulunan Yapım İşleri İhaleleri

Uygulama Yönetmeliği (Y.İ.İ.U.Y.)'nin istenecek belgeler başlıklı 34'üncü maddesinde;

"Ayrıca, aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesinde ve sözleşmenin uygulanması aşamasında

kullanılmak üzere, isteklilerden tekliflerinin ekinde; teklif birim fiyatlı işlerde ise, teklif

edilen fiyatlara ilişkin idarenin tanımladığı yapım şartlarına uygun analizler istenebilir."

Hükmüne istinaden, idaresi tarafından idari şartnamenin teklif analizler başlıklı 60'ıncı

maddesinde; "İstekliler, birim fiyat teklif mektubunda teklif birim fiyatı oluşturan tüm iş kalemleri

için ayrı ayrı olmak üzere alt bileşenleri (malzeme, işçilik, makine giderleri, amortisman,

müteahhit kârı ve genel masraflar vb.) ile birlikte detaylı analizi teklif mektubu ekinde İdareye

sunmak zorundadır." şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Yeni birim fiyatların tespitine ilişkin sözleşmesi eki Yapım İşleri Genel Şartnamesi

(Y.İ.G.Ş.)'nin 23. Maddesinde;

“Madde 23- a) Doğal afet sebebiyle ön veya kesin proje üzerinden sözleşmeye bağlanan

işler ile işin yapımı sırasında arazi ve zemin etütleri gerektirmesi sebebiyle kesin proje üzerinden

sözleşmeye bağlanan işlerde, işin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını

istediği, ancak birim fiyat teklif cetvelinde fiyatı bulunmayan yeni iş kalemlerinin bedelleri,

1. b) Bu şartnamenin 22 nci maddesine göre sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave

işlerin bedelleri,

Yüklenici ile birlikte aşağıdaki usuller çerçevesinde tespit edilen yeni birim fiyatlar

üzerinden yükleniciye ödenir.

Yeni birim fiyatın tespitinde iş kalemi veya iş grubunun niteliğine göre aşağıdaki

analizlerden biri kullanılır:

1. a) Yüklenicinin birim fiyatların tespitinde kullanarak teklifinin ekinde idareye verdiği

ve yeni iş kalemi ile benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizlerle kıyaslanarak bulunacak

analizler.

1. b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine benzerlik gösteren iş

kalemlerine ait analizler.

1. c) Yeni iş kaleminin yapılması sırasında tutulacak puantajla tespit edilecek malzeme

miktarları ile işçi ve makinelerin çalışma saatleri esas alınarak oluşturulacak analizler.

İşin niteliğine uygun olarak yukarıdaki analizlere, kaynakların verimli kullanılması

gözetilerek aşağıdaki rayiçlerden biri uygulanır :

1) Yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği teklif rayiçler.

2) İdarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler.

3) İdarenin veya diğer idarelerin sözleşmeye bağladığı benzer yapım işlerinde ortaya

çıkan fiyatlar

4) İdarece kabul edilmek şartı ile uygulama ayına ait Ticaret ve/veya Sanayi Odasınca

onaylanmış yerel rayiçleri.

Yeni birim fiyat yüklenici ile birlikte yukarıda belirtilen usullerden biri ile tespit

edilerek düzenlenen tutanak idarenin onayına sunulur ve otuz gün zarfında idarece

onaylanarak geçerli olur. Yeni birim fiyat tespitinde yüklenici ile uyuşmazlık ise, taraflarca

anlaşmazlık tutanağı düzenlenir ve anlaşmazlık idare tarafından on gün içerisinde Bayındırlık

Kuruluna intikal ettirilir. Bayındırlık Kurulu tarafından tespit edilen fiyatın iki tarafça kabulü

zorunludur. Yüklenici, birim fiyat uyuşmazlığı hakkındaki

Bayındırlık Kurulunun kararını

beklemeden idare tarafından tespit edilmiş fiyat üzerinden işe devam etmek zorundadır.”

Hükmü mevcut olup, yeni birim fiyatların bu maddede belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda

tespit edilmesi gerekli olmaktadır.

Diğer taraftan, 4734 ve 4735 sayılı kanunlar ile ikincil mevzuatları ve birim fiyat tip

sözleşmeleri hükümlerinde; sözleşmede yer almayan ve sonradan yapılmasına gerek bulunan

imalat kalemlerine ait yeni birim fiyatların belirlenmesi sırasında, sözleşme bedeli ve yaklaşık

maliyet arasındaki farktan hareketle bulunacak bir oranda, fiyatların tenzilatı tabi tutulacağına

dair bir husus yer almadığı, dolayısıyla sözleşmesinden gelmeyen ve yüklenicinin kabulünü

içermeyen durumlar hariç Sözleşme bedeli ve yaklaşık maliyetten hareketle, bulunacak bir

oranda yeni birim fiyatların tenzilatı tabi tutulması 4734 ve 4735 sayılı kanunlar ile ikincil

mevzuatları hükümlerine uygun düşmemektedir.

Bunların yanı sıra, yaklaşık maliyet ihale öncesi idaresi tarafından hazırlanan ve isteklinin

hukuken bilgi sahibi olması mümkün olmayan gizli bir belge olduğu ayrıca, sözleşmenin eki de

olmadığı hususları göz önünde bulundurulduğunda sözleşme

ekleri gibi yükleniciyi bağlayıcı bir yönü de bulunmamaktadır.

Ayrıca, bilindiği üzere birim fiyatlar ile bu birim fiyatın bedelinin hangi girdilere dayalı

olarak belirlendiğini ortaya koyan analizi birbirlerinin ayrılmaz parçası olup, analizlerdeki

müteahhit kârı ve genel giderler oranı da, işçilik, malzeme, makine, vs. gibi birim fiyatın bedelini

belirleyen girdilerin birini oluşturduğu hususunun yeni birim fiyatların tespitinde dikkate

alınması önemli bulunmaktadır.

Belirtilen tüm bu hususlar birlikte göz önünde bulundurulduğunda; müteahhit kârı ve

genel gider oranının işçilik, malzeme, makine vs. gibi birim fiyatın bedelini belirleyen girdilerden

birini oluşturduğu hususu dikkate alınarak, yeni birim fiyatların; Y.İ.İ.U.Y.'nin 34'üncü maddesi

ile idari şartnamenin 60'ıncı maddesinde belirtilen hususlar çerçevesinde ve sözleşmesi eki

Y.İ.G.Ş.'nin 23'üncü maddesinde öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda müteahhitle birlikte

tespit edilmesi gerekli olmaktadır.

IV- KARAR

Konu, ön bölümlerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş olup, buna göre;

– Sözleşmesinden gelmeyen ve yüklenicinin de kabulünü içermeyen durumlar hariç,

sözleşme bedeli ve yaklaşık maliyetten hareketle, bulunacak bir oranda yeni birim fiyatların

tenzilata tabi tutulmasının 4734 ve 4735 sayılı kanunlar ile ikincil mevzuatları hükümlerine

uygun düşmediğine,

– Müteahhit kârı ve genel gider oranının birim fiyatın analizinde yer alan malzeme,

işçilik, makine vs. gibi fiyatın bedelini oluşturan girdilerden biri olduğu hususu dikkate alınarak

bahis konusu işte yeni birim fiyatların; Y.İ.İ.U.Y.'nin 34'üncü ve İdari Şartnamenin 60'ıncı

maddesine istinaden yüklenicinin teklifi ekinde verdiği analizler de göz önünde bulundurularak

yeni birim fiyatların Y.İ.G.Ş.'nin 23. maddesinde öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda

müteahhitle birlikte idaresince hazırlanmasının mümkün olduğuna, 02/02/2011 tarihinde yapılan

toplantıda oy birliği ile karar verilmiştir.